

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

Rapport
Åstorps kommun

KPMG AB

Datum 2022-09-20

Antal sidor 14

Åstorps kommun
Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2022-09-20

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfrågor	5
2.2	Avgränsning	5
2.3	Ansvarig nämnd/styrelse	5
2.4	Revisionskriterier	5
2.5	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Styrdokument	6
3.2	Organisation och ansvarsfördelning	8
3.3	Extern samverkan	10
3.4	Resurser	11
3.5	Uppföljning	12
4	Slutsats och rekommendationer	13

1 Sammanfattning

KPMG har av Åstorps kommuns revisorer fått i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens brottsförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022. Granskningens syfte är att bedöma om kommunens samlade brottsförebyggande insatser är kartlagda, om det sker någon uppföljning och analys av det resultat som insatserna leder till samt om det sker någon systematisk omprövning av insatser utifrån förekommande uppföljning och analys.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens samlade brottsförebyggande insatser till vissa delar är kartlagda men att uppföljningen behöver stärkas för att se om planerade och genomförda insatser leder till önskat resultat i enlighet med de ambitioner som uttalats i policy, handlingsplaner och fullmäktiges inriktningsmål. Vi konstaterar att utvecklingsinsatser har genomförts genom det numera benämnda *Åstorp i samverkan* som syftar till att på ett kommunövergripande plan och i samverkan mellan nämnder och kommunkoncern arbeta utifrån prioriterade utvecklingsområden. Det saknas dock en systematisk uppföljning och analys av arbetet och om insatserna ger effekt och bidrar till målluppfyllelse.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- I enlighet med policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande i ökad utsträckning samordna kommunkoncernens övergripande säkerhetsarbete samt tillse att uppföljning inom säkerhetsområdet genomförs enligt policyn.
- Genomföra en samlad analys och bedömning av kommunens nuläge och behov av insatser framåt.
- Fortsatt utveckla nyckeltal och mätmetoder för de mål som uttalats för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden att:

- I enlighet med policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande ta fram rutiner och planer för att beskriva hur arbetet inom säkerhetsområdet ska utföras inom sin verksamhet.
- Fortsatt utveckla nyckeltal och mätmetoder för de mål som uttalats för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.
- Stärka uppföljning och analys av planerade och genomförda brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser som en del av arbetet i Åstorp i samverkan.

2 Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Åstorps kommun har gett KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens brottsförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Ansvar för rikets brottsförebyggande arbete är fördelat på ett flertal aktörer. Kommunerna har en central roll i det lokala brottsförebyggande arbetet. Många kommuner bedriver ett ambitiöst och engagerat arbete utifrån den lokala lägesbilden och i samverkan med polis och andra aktörer i lokalsamhället.

Inom de kommunala verksamheterna finns ett flertal verksamheter och verktyg som kan bidra till ett effektivt och kunskapsbaserat lokalt brottsförebyggande arbete. Socialtjänsten utgör en aktör som bl.a. ska verka för att förhindra att barn och unga far illa, verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden samt ge råd, stöd och annat bistånd till familjer samt enskilda och andra grupper som behöver det. Även skolan bidrar med viktiga insatser för det brottsförebyggande arbetet. En trygg skolgång och att gå ut skolan med goda kunskaper är en stark skyddsfaktor och kan indirekt minska risken för kriminalitet och utanförskap. Föreningsliv, civilsamhälle och samhällsplanering är även betydelsefulla aktörer i det brottsförebyggande arbetet.

Även inom flera andra kommunala verksamheter kan insatser få brottsförebyggande effekter. Exempelvis inom samhällsplaneringen där risken för brott kan minska genom att ett brottsförebyggande perspektiv beaktas vid planering, utformning och underhåll av exempelvis bostadsområden, parker och torg. Kommunerna kan också förebygga och upptäcka ekonomisk brottslighet och andra missförhållanden genom tillsyn och genom väl utarbetade rutiner och kontroller vid inköp av varor och tjänster.

I det brottsförebyggande arbetet är det av stor vikt att det finns en väl fungerande samverkan mellan samtliga aktörer, såväl inom kommunen som med polis, näringsliv och civilsamhället.

I Åstorps kommun finns det lokala Brottsförebyggande rådet (BRÅ) som är utsett av kommunstyrelsen. Rådet finns för att finna praktiska lösningar och partners för att vara en preventiv del av det lokala brottsförebyggande arbetet i kommunen.

Regeringen har tagit fram ett förslag till lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som föreslås gälla från och med 1 januari 2023. Bl.a. föreslås att kommuner ska vara skyldiga att kartlägga brottsligheten i sina områden och ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet.

Revisorerna har i sin riskanalys identifierat en risk att det brottsförebyggande arbetet inte sker på ett strukturerat och systematiskt sätt genom en tydlig samordning, planering och genomförande av insatser samt en samlad uppföljning av resultat och effekter av arbetet.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om kommunens samlade brottsförebyggande insatser är kartlagda, om det sker någon uppföljning och analys av det resultat som insatserna leder till samt om det sker någon systematisk omprövning av insatser utifrån förekommande uppföljning och analys.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- På vilket sätt säkerställer kommunstyrelsen och ansvariga nämnder att arbetet är organiserat på ett tydligt sätt vad gäller ansvar och roller?
- På vilket sätt säkerställer kommunstyrelsen och ansvariga nämnder en helhetssyn och ett samarbete internt i kommunen för att uppnå målen?
- Har kommunstyrelsen och ansvariga nämnder säkerställt att de resurser som tilldelats arbetet är tillräckliga för att uppnå målen?
- På vilket sätt har kommunstyrelsen och ansvariga nämnder säkerställt en tillräcklig samverkan med externa parter för att uppnå målen?
- Är den politiska styrningen och uppföljningen tillräcklig för att uppnå målen?

2.2 Avgränsning

Granskningen omfattar nuläget och det arbete där kommunen är involverad som en huvudaktör. Vi kommer belysa hur det interna arbetet genomförs inom kommunen, samt vilka kopplingar som finns till koncernen och externa aktörer.

2.3 Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningsobjekt för denna granskning är kommunstyrelsen i sin samordnande roll. Granskningen berör även kultur- och fritidsnämnden, bildningsnämnden, socialnämnden och det kommunala fastighetsbolaget Björnekulla Fastighets AB (BFAB) i de delar där de är involverade i arbetet.

2.4 Revisionskriterier

Vi har bedömt om styrelsen och nämnderna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys.
- Eventuella avtal och handlingsplaner

2.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av Åstorps kommuns policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande, handlingsplan för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Åstorps kommun 2022, sammanställning av *Åstorp i samverkan*, samverkansavtal samt medborgarlöfte mellan Åstorps kommun och lokalpolisområde Klippan.
- Intervjuer har genomförts med kommunchef, kris- och säkerhetssamordnare och kanslichef, kommunstyrelsens ordförande och oppositionsråd, bildningschef, rektor vuxenutbildning, verksamhetschef elevhälsa, fältsekreterare och socialchef samt säkerhetsansvarig på BFAB.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Styrdokument

3.1.1 Policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande

Policyn¹ syftar till att konkretisera ramarna för arbetet inom områdena säkerhet, trygghet och brottsförebyggande samt att bidra till ökad säkerhet, brottsprevention och ökad subjektiv trygghet hos invånare, medarbetare och besökare. Av policyn framgår att kommunens övergripande mål inom säkerhetsområdet är följande:

- Förebygga förekomsten samt lindra konsekvenserna av oönskade händelser och säkerhetsincidenter som hotar kommunens mänskliga, materiella, ekonomiska, demokratiska och miljömässiga värden.
- Höja den subjektiva trygghetskänslan hos våra invånare, medarbetare och besökande.
- Minska förekomsten av brott mot våra invånare, medarbetare, besökande, egendom och miljö.

Vidare anges att målbilden ska förverkligas genom åtta punkter. Dessa innefattar bland annat att säkerställa och utveckla säkerhetsarbetet genom kostnadseffektiva och evidensbaserade insatser, rapportera och följa upp säkerhetsincidenter samt samverka internt och externt inom säkerhetsområdet.

Av policyn framgår även vilket ansvar som åligger respektive nivå i den kommunala organisationen. Det anges att kommunstyrelsen antar kommunövergripande planer inom säkerhetsområdet, ansvarar för kommunikation och implementering av policyn, samordnar kommunkoncernens övergripande säkerhetsarbete samt tillser att

¹ Beslutad av kommunfullmäktige 2020-12-14

uppföljning inom säkerhetsområdet genomförs enligt policyn. Nämnder och förvaltningar ansvarar för att arbetet inom säkerhetsområdet bedrivs enligt policyn, initierar, deltar i och utvärderar säkerhetsinsatser inom sin ordinarie verksamhet och budget samt följer upp och hanterar oönskade händelser och säkerhetsincidenter. Vidare ska nämnderna även ta fram rutiner och planer för att beskriva hur arbetet inom säkerhetsområdet ska utföras inom sin verksamhet och informera det lokala brottsförebyggande rådet om planerade och genomförda brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser.

3.1.2 Handlingsplan för det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Åstorps kommun 2022

Av handlingsplanen² framgår en beskrivning av hur kommunens övergripande brottsförebyggande arbete är organiserat samt arbetsprocessen för samverkansarbetet. Det framgår att en lägesbild tagits fram utifrån den kommunövergripande trygghetsmätningen, arbetet inom Tryggare Åstorp³, medborgardialoger, näringslivsranking, brottsstatistik samt kommunens och lokalpolisens kunskap. Utifrån lägesbilden har prioriterade områden identifierats och för dessa har delområden, mål och indikatorer tagits fram. Vidare framgår en insatsplan för varje delområde där den planerade insatsen beskrivs, vem som ansvarar för vad, hur insatsen ska utföras, tidsplan samt indikatorer för utvärdering. Det framgår att varje verksamhet ska arbeta utifrån sina mätningar och de insatsansvariga ska se till att insatserna kommuniceras löpande under året i dialog med kommunens kommunikatörer. Uppföljning och utvärdering ska ske löpande samt i slututvärdering.

Prioriterade områden som identifierats utifrån lägesbilden är bland annat ordningsfrågor, känsla av trygghet/otrygghet och minskad narkotika-försäljning inom kommunen. Enligt uppgift baseras handlingsplanen till stor del på resultatet av trygghetsmätningarna som genomförs återkommande.

3.1.3 Bedömning

Vi noterar att det finns övergripande styrdokument och handlingsplaner som syftar till att synliggöra kommunstyrelsens och nämndernas ansvar och roll i kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. I dokument och planer anges även hur arbetet avses organiseras, roll- och ansvarsfördelning, utifrån styrelse- och nämndsnivå, samt ambitionsnivån i vad nämnder och styrelse ska uppnå och ta fram vad gäller rutiner och planer. Därtill framgår ansvarsfördelning för hur arbetet ska följas upp.

Enligt kommunens *Policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande* framgår att kommunstyrelsen ska samordna kommunkoncernens övergripande säkerhetsarbete

² Beslutad av Lokala brottsförebyggande rådet 2022-03-31

³ Tidigare begrepp för samverkansarbetet kring brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder

samt tillse att policyn följs upp kontinuerligt. Det saknas systematisk uppföljning från kommunstyrelsens sida gällande hur policyn efterlevs av nämnderna.

På samma sätt ska nämnderna enligt policyn ta fram rutiner och planer för att beskriva hur arbetet inom säkerhetsområdet ska utföras inom sin verksamhet och informera det lokala brottsförebyggande rådet om planerade och genomförda brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. Vi noterar att detta inte gjorts systematiskt inom nämnderna och styrelsen, vilket hade kunnat skapa underlag för en mer övergripande bild och nulägesanalys kring var kommunen står idag och hur samverkan fungerar i förhållande till angivna mål.

3.2 Organisation och ansvarsfördelning

3.2.1 Intern samverkan – Åstorp i samverkan

Åstorp i samverkan är samlingsnamnet för kommunens samverkansarbete i brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder och utgör en del i den ordinarie verksamheten i kommunen. Kommunchefen är ansvarig för organisationen och styrgruppen består av kommunchef, socialchef och bildningschef. Organisationen omfattar fyra arbetsgrupper som berör områdena: Samverkan barn och ungdomar, Sysselsättning, Boende och Trygghet i kommunen. Arbetsgrupperna ska enligt presentationsdokumentet⁴ ha mål som anknyter till kommunfullmäktiges inriktningsmål samt tillhörande nyckeltal och mätmetoder. Ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål⁵ avser *God livskvalitet* som belyser att kommunen skapar god boendemiljö och livskvalitet genom livets alla skeden, där alla kan känna trygghet och delaktighet. De andra inriktningsmålen berör hållbar framtid och möjlighet att växa.

Av sammanställningen framgår mål, utvecklingsområden samt hur målen ska uppnås, vem som ansvarar för vad samt när aktiviteten ska genomföras och följas upp. Av intervjuerna framgår att arbetsgrupperna, vid tidpunkt för granskningen, kommit olika långt vad gäller utveckling av mål och aktiviteter, samordning och planering och genomförande. En utmaning som nämns är att det har varit personalomsättning i de olika arbetsgrupperna, vilket har påverkat kontinuitet och samordning av insatser.

Flera av de intervjuade upplever dock att det tagits ett omtag i kommunens brottsförebyggande arbete genom en översyn av befintliga samverkansforum och handlingsplaner. De intervjuade uppger att skiftet från det tidigare projektet Tryggare Åstorp till nuvarande *Åstorp i samverkan* bidragit positivt till detta. I projektet Tryggare Åstorp var arbetsgrupperna större och fler till antalet. Vidare upplevdes det finnas en tröghet att nå angivna mål. De intervjuade anger även att tidigare benämning, Tryggare Åstorp, hade en risk att cementera bilden av att Åstorp är otryggt.

⁴ Åstorp i samverkan, presentation för kommunfullmäktige 2021-12-13

⁵ Vision 2030 för Åstorps kommun

Enligt uppgift är viktiga faktorer för att samverkan ska fungera genom *Åstorp i samverkan* att samtliga prioriterar arbetet samt att det inte ska vara person- utan funktionsbundet. Som nämnts ovan uppges i intervjuerna att olika arbetsgrupper kommit olika långt i arbetet där vissa är i fas att starta upp samordning av aktiviteter medan andra arbetsgrupper genomfört återkommande uppföljningar av insatser kopplat till angivna mål. Personalomsättning inom vissa förvaltningar uppges som en anledning till låg grad av samverkan i vissa arbetsgrupper.

3.2.2 Lokala brottsförebyggande rådet

Det lokala brottsförebyggande rådet består av representanter från kommunen, både politiker och tjänstepersoner, samt en representant från lokalpolisen. De tjänstepersoner som representerar kommunen är kris- och säkerhetssamordnare, socialchef, bildningschef, fältsekreterare samt representant från BFAB/Kvidingebyggen. Kommunens kris- och säkerhetssamordnare är sammankallande för det lokala brottsförebyggande rådet och möten genomförs enligt uppgift en gång per kvartal.

Intervjuade upplever lokala Brå som mer operativ samverkansgrupp medan *Åstorp i samverkan* även ska arbeta med strategiska långsiktiga frågor. Den operativa delen upplevs vara mer synlig för kommuninvånarna, exempelvis finns målområden som rör belysning och beskärning av häckar i trygghetsskapande syfte. Enligt de intervjuade finns en tydlig arbetsfördelning kring vem som gör vad utifrån fastställda insatser och uppföljning sker vid nästkommande möte.

3.2.3 Bedömning

Vi ser det som positivt att kommunen gjort ett omtag gällande samverkansarbetet *Åstorp i samverkan*. Vi bedömer att samverkan kan skapa goda förutsättningar att tydliggöra hur arbetet är organiserat och hur kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete kan stärkas utifrån prioriterade områden och fullmäktiges inriktningsmål. Lokala brottsförebyggande rådets handlingsplan som synliggör det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i kommunen, bedömer vi ytterligare utgör ett underlag som skapar tydlighet kring inom vilka prioriterade områden samverkan är viktig.

Vad gäller samverkan internt och de arbetsgrupper som tillsatts noterar vi att flera insatser är i sin inledande fas och att arbetsgrupper har kommit olika långt i planering och genomförande av aktiviteter. Vi ser det som viktigt att kommunstyrelsen följer upp arbetet i de olika samverkansforumen för att stämma av att styrelse och nämnder följer de ambitioner som uttalats för att nå långsiktiga övergripande mål. Vid tidpunkt för granskningen saknas sådana underlag.

3.3 Extern samverkan

3.3.1 Samverkansavtal för ökad trygghet och minskad brottslighet

Åstorps kommun och Lokalpolisområde Klippan har ingått ett samverkansavtal för perioden 2019-2022. Avtalet syftar till att båda parter förbinder sig att fördjupa och utöka samverkan och arbetet ska ske inom fokusområdena trygghetsskapande och trygghetsfrämjande arbete, brottsförebyggande och brottsreducerande arbete samt aktiv bekämpning av narkotikahandling. Det framgår att ett medborgarlöfte tas fram inför varje nytt kalenderår där prioriterade fokusområden för året preciseras. Varje kvartal ska en uppföljning ske, där representanter från kommunledningen och lokalpolisområdet diskuterar samverkan och utvärderar det pågående arbetet. Ansvarig kommunpolis ska finnas representerad i det lokala brottsförebyggande rådet.

3.3.2 Medborgarlöfte Åstorps kommun och Lokalpolisområde Klippan 2021

Av medborgarlöftet⁶ framgår att 2021 års prioriterade fokusområden är narkotika, tillsynsärenden, trafik och trygghet i utemiljön. Vidare framgår ett antal åtgärder som ska genomföras av kommun och polis utifrån prioriterade fokusområden. Vid tidpunkt för granskningen pågår arbetet med att utarbeta medborgarlöfte för 2022.

3.3.3 Övriga samverkansforum

Flera av de intervjuade tjänstepersonerna beskriver ett gott samarbete med lokalpolisen och andra aktörer såsom Räddningstjänsten och BFAB. Kris- och säkerhetssamordnaren har veckomöten med lokalpolisen samt avstämningar vid behov. Uppföljningen rör bland annat incidenter som inträffat samt indikationer på sådant som skulle kunna hända och insatser därav. Även mobila teamet har veckokontakt via telefon med polisen vid behov och incidenter. Rektor för vuxenutbildning har enligt uppgift även god kontakt med lokalpolisen och har ibland ringt för att få rådgivning.

Kommunstyrelsens presidium upplever att kommunen varit prioriterad från polisens sida, exempelvis vad gäller förebyggande insatser för att motverka narkotikaanvändning och försäljning. De uppger att de inte haft direktkontakt med polisen, men att de fått rapporter löpande, främst i samband med möten inom det lokala brottsförebyggande rådet. Intervjuade från kommunstyrelsen framhåller dock att polisens delaktighet har skiftat över tid. Lokalpolisen har på grund av personalförändringar skiftat ett antal gånger de senaste åren, vilket till viss del uppges ha påverkat kontinuiteten och det framåtsyftande arbetet.

Tidigare har kommunen enligt uppgift haft löpande samverkansmöten mellan polis, skola och socialtjänst. Enligt de intervjuade har mötena stagnerat bland annat på grund av hantering av sekretess och pandemin. Det finns förhoppningar om att dessa möten ska återupptas igen. Det finns en samtyckesblankett som kan användas för att

⁶ Undertecknat av kommunstyrelsens ordförande samt lokalpolischef 2021-04-16

socialtjänsten ska kunna informera andra aktörer och när frågan ställs till vårdnadshavare ger de oftast samtycke enligt de intervjuade.

Inom Familjen Helsingborg finns det enligt uppgift ingen formaliserad samverkan avseende det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

3.3.4 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och granskade nämnder på olika sätt och på olika nivåer har säkerställt samverkan såväl internt som externt vad gäller brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Vi ser det som positivt att det finns en nära samverkan med lokalpolisen samt andra aktörer vid behov, även om samverkan med lokalpolisen till viss del påverkats av personalomsättning. Vid tidpunkt för granskningen saknas dock en heltäckande analys och uppföljning utifrån de olika policys och handlingsplaner som finns inom området vilket gör det svårt att bedöma om kommunstyrelsen och nämnder säkerställt och har en gemensam syn på arbetet och vad som krävs för att nå angivna mål.

Sammantaget bedömer vi att kommunstyrelsen och berörda nämnder inom vissa områden har en helhetssyn över de insatser som pågår men att uppföljningen behöver stärkas för att synliggöra den samverkan som görs och om den bedöms fungera tillfredsställande.

3.4 Resurser

Av intervjuerna framgår att det inte finns särskilda avsatta resurser i budget på styrelse- eller nämnds nivå för det brottsförebyggande arbetet. I samband med budgetberedningen lyfts eventuella behov och särskilda satsningar in, dock är utgångspunkten att kostnader kopplade till det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet ska finansieras inom befintlig ram. Exempel på särskilda insatser är kameraövervakning och ökad belysning som identifierats som betydelsefulla trygghetsskapande åtgärder. Utgångspunkten är att verksamheterna identifierar behov och står för kostnaden medan BFAB i stora delar installerar och utför arbetet. Enligt de intervjuade har ingen samlad analys gjorts av behov och vad detta skulle kosta, exempelvis avseende utökad digital utrustning i brottsförebyggande syfte.

Mobila teamet har utökats till att vid tidpunkten för granskningen innefatta tre tjänster. Kris- och säkerhetssamordnaren har ansvar dels för brottsförebyggande, dels för civilt försvar och beredskapsfrågor. Vid tidpunkten för granskningen pågår rekrytering för att fördela kris- och säkerhetssamordnarens arbetsuppgifter på två tjänster.

3.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och ansvariga nämnder i vissa delar har säkerställt resurser som berör brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder. Det finns ingen särskild resurs avsatt mer än om det görs särskilda satsningar, exempelvis vad gäller ökad belysning eller utökning av tjänster. Utgångspunkten är att

insatser ska bekostas inom befintlig ram. Det saknas en analys och underlag om nuvarande resurser är tillräckliga för att uppnå målen.

3.5 Uppföljning

3.5.1 Trygghetsmätningar

Polisregion Syd genomför årligen trygghetsmätningar i Åstorps kommun. Frågorna i mätningen rör eventuella problem i bostadsområden, utsatthet eller oro att utsättas för brott samt frågor som rör trygghet och polisens verksamhet i närområdet. Mätningen avser den upplevda tryggheten och inte den faktiska säkerheten eller brottsligheten.

Resultatet från trygghetsmätningen 2021 visar att det fortfarande är låg sannolikhet att utsättas för ett brott i Åstorps kommun. Antalet personer som någon gång utsatts för ett brott har minskat sedan 2020. Mätningen visar att det finns en känsla av otrygghet i hela Åstorps kommun där olika utmaningar knyts till olika områden i kommunen. Utmaningar som framkommer är nedskräpning, narkotikaanvändning, skadegörelse, att bilarna kör för fort och buskörning med mopeder. Tilliten är sämre i tätorten, där det också är fler som avstått från aktiviteter som att åka buss eller tåg.

Därtill har AB Kvidingebyggen med hjälp av systemet LiveSteps, gjort mätningar av hyresgästernas upplevelse av trygghet och därigenom lokaliserat områden som upplevs otryggare än andra. Insatser som har gjorts för att möta upplevd otrygghet är bland annat ökad belysning och beskärning av buskage. AB Kvidingebyggen har i budget 2022 avsatt en del av budgeten till att skapa tryggare boendemiljöer.

3.5.2 Återrapportering till politiken

Enligt uppgift sker återkoppling till styrgruppen för *Åstorp i samverkan* samt till politiken regelbundet. Av protokollgranskning framgår att kommunstyrelsen informerats om arbetet med *Åstorp i samverkan* vid två tillfällen under det senaste året.⁷

Protokollgranskningen visar även att gruppledarna för de fyra arbetsgrupperna redovisat för bildningsnämnden vid ett tillfälle.⁸ Enligt rektor för vuxenutbildning fanns det vid presentationstillfället ett stort intresse och engagemang hos politiken i frågorna. Enligt uppgift har även socialnämnden återkommande fått rapportering om samverkansarbetet.

Enligt *Policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande* ska kommunstyrelsen tillse att uppföljning genomförs. Intervjuade påtalar att den politiska uppföljningen inte är tillräcklig samt att äldre program inte följts upp eller utvärderats innan nya planer tagits fram. Detta medför enligt de intervjuade en risk för att åtgärder som inte är effektiva eller ändamålsenliga fortsättningsvis genomförs. Enligt de intervjuade från

⁷ KS 2021-11-24 § 228, KS 2022-03-02 § 45

⁸ Bin 2022-03-23 § 22

kommunstyrelsen har styrelsen inte varit tillräckligt tydliga i sin efterfrågan av uppföljning från övriga nämnder.

3.5.3 Bedömning

Vi bedömer att den politiska styrningen och uppföljningen kan stärkas, såväl utifrån de mål och ambitioner som uttalats i *Policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande* men även för kommunens brottsförebyggande arbete som helhet. Idag saknas en spårbarhet och en samlad analys som visar vilka mål och delmål som uppnåtts samt en analys av insatsernas effekt för att nå de långsiktiga målen. Ambitionen i uppföljningen bör vara att följa progressioner och stegförflyttningar mot angivna mål och vilka samverkande insatser som krävs för att lyckas långsiktigt.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens samlade brottsförebyggande insatser till vissa delar är kartlagda men att uppföljningen behöver stärkas för att se om planerade och genomförda insatser leder till önskat resultat i enlighet med de ambitioner som uttalats i policy, handlingsplaner och fullmäktiges inriktningsmål. Vi konstaterar att utvecklingsinsatser har genomförts genom det numera benämnda *Åstorp i samverkan* som syftar till att på ett kommunövergripande plan och i samverkan mellan nämnder och kommunkoncern arbeta utifrån prioriterade utvecklingsområden. Det saknas dock en systematisk uppföljning och analys av arbetet och om insatserna ger effekt och bidrar till måloppfyllelse.

Vi bedömer att det i grunden finns ändamålsenliga styrdokument, mål och handlingsplaner som pekar på utvecklingsområden och prioriterade insatser för kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Vi bedömer att styrdokumenterna till stor del är tydliga både vad gäller uppdrag och ansvarsområden och är i linje med fullmäktiges inriktningsmål. Dock kan vi konstatera att de inte efterlevs fullt ut och att styrelsens samt nämndernas ansvar för olika delar i arbetet kan stärkas, såväl vad gäller framtagande av rutiner och planer för det brottsförebyggande arbetet som att följa upp arbetet.

Vi noterar att flera insatser är i sin inledande fas och att interna arbetsgrupper kommit olika långt i planering och genomförande av aktiviteter. Vi ser det som viktigt att analysen av de insatser som görs följs upp på ett mer systematiskt sätt än vad som görs idag. Utifrån *Åstorp i samverkan* och framtagna handlingsplaner ser vi det som önskvärt att nyckeltal och mätmetoder utvecklas, vilket också är i linje med kommunens egen ambition, för att tydliggöra hur målen ska mätas och därigenom kunna se stegförflyttningar mot angivna mål.

Överlag bedömer vi att det finns en god samverkan externt där det lokala brottsförebyggande rådet utgör en viktig funktion. Därtill finns upparbetade kontaktytor

Åstorps kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2022-09-20

med exempelvis lokalpolisen och räddningstjänsten. Sammantaget bedömer vi att uppföljningen bör stärkas med en samlad analys av de insatser som görs såväl inom nämnderna som i samverkan med externa aktörer. Vi bedömer detta som värdefullt för att skapa underlag till nuläge och framgångsfaktorer samt vilka insatser och resurser som krävs för att nå angivna långsiktiga mål.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- I enlighet med policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande i ökad utsträckning samordna kommunkoncernens övergripande säkerhetsarbete samt tillse att uppföljning inom säkerhetsområdet genomförs enligt policyn.
- Genomföra en samlad analys och bedömning av kommunens nuläge och behov av insatser framåt.
- Fortsatt utveckla nyckeltal och mätmetoder för de mål som uttalats för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och socialnämnden att:

- I enlighet med policy för säkerhet, trygghet och brottsförebyggande ta fram rutiner och planer för att beskriva hur arbetet inom säkerhetsområdet ska utföras inom sin verksamhet.
- Fortsatt utveckla nyckeltal och mätmetoder för de mål som uttalats för kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.
- Stärka uppföljning och analys av planerade och genomförda brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser som en del av arbetet i Åstorp i samverkan.

Datum som ovan

KPMG AB

DocuSigned by:

94C78967DB4746A...

Ida Brorsson

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.